GREONA

VALENTIN CIOCŞAN

1.

— Maia, i-am spus în timp ce-şi îmbrăca scafandrul urcîndu-i în spate buteliile de oxigen, eşti sigură că nu se va întîmpla nimic?

M-a privit din nou cu aceeaşi inexplicabilă tristeţe cu care mă întîmpinase de la înscrierea pe orbită:

— N-ai nici o grijă, Hockh, nu e întîia oară cînd fac asta.

— Să nu încerci să mă minţi, Maia, am replicat cît se poate de serios. Ştii bine că n-am fost trimis aici ca să-ţi compun şi ţie necrologul.

Mă fulgeră cu o privire greu se suportat:

— Dar pentru ce te-au trimis?

— Ca să te ajut, Maia.

— Atunci ajută-mă să-mi etanşez masca.

Astea au fost ultimele cuvinte ale ei. Cînd a plecat spre ecluză, mi-a făcut un semn cu mîna şi, dincolo de ecranul transparent al măştii, am desluşit un semn complice al pleoapelor.

Am însoţit-o cu privirea, aşa cum îl urmărise cîndva, la rîndul ei, pe Krimm, înaintînd în virtutea gradientului presional, printr-unul din canalele de flux. Stelatele au urmărit-o un timp, în lungi şi tăcute cohorte, pentru a se risipi mai tîrziu printre neregularităţile pereţilor din care, pămîntiu, orb şi poros, continuau să mă privească acele sute, mii, milioane de ochi.

Rămas singur în tăcerea strîmtei cabine a capsulei submersibile, am început să mă întreb ce impuls de moment mă făcuse să accept propunerea şefului de compartiment şi să vin pe Greona. Trebuie să accept că nu fusese decît un act comportamental reactiv faţă de plecarea Dereei la Algol. Altfel ce puteam să caut eu, navigator de formaţie, în lumea asta ciudată, scăldată în lumini de şofran?

2.

De departe, planeta nu părea să răspîndească nimic din misterul de care o ştiam înconjurată. Ceea ce mă frapase într-o oarecare măsură, cînd am

zărit-o pentru prima oară prin hubloul strîmtei mele cabine, a fost doar asemănarea ei cu o gigantică portocală, uşor turtită la unul dintre poli, şi, prin transparenţa atmosferei de un palid indigo, suprafaţa ei ciuruită de nenumărate şi minuscule cratere.

Maia a răspuns destul de tîrziu la semnalele mele de cod şi, atunci cînd, după îndelungi aşteptări, a apărut chipul ei pe ecranul telecomului, a început să se scuze că fusese plecată din Bază, că nu se aştepta să apar atît de curînd... Părea, de la început, obosită, plictisită sau, dimpotrivă, întreruptă dintr-o activitate ce nu putea suferi amînare.

În orice caz, înconjurată de acelaşi aer de nesiguranţă şi mister ce mă atrăsese într-o vreme, cînd amîndoi eram practicanţi la Algol...

— Nici nu mi-ai urat „Bun venit!", Maia, i-am spus după ce a terminat de dictat lungul şir de coordonate ale bazei şi numerele de cod.

— Bine ai venit, Hockh! zîmbi ea obosită.

Mi-aduc foarte bine aminte şi-acum: parcă ar mai fi vrut să mai adauge ceva, dar mă privise doar cald, îşi trecuse degetele peste frunte, prin părul castaniu şi iarăşi zîmbise, fără ca eu să pot înţelege ceva.

— S-a întîmplat ceva, Maia? am întrebat eu.

— Nu, Hockh, ce să se **mai** întîmple?

Apoi m-a dăscălit în fel şi chip cum să ajung la Bază, să-mi adaptez permanent viteza la gradientele presionale de-afară, cum să evit, permanent, orice manevră intempestivă.

— Pînă cînd vii, cred că voi reuşi să degajez intrarea. Te aştept, mai spusese ea, zîmbise din nou şi dispăruse de pe ecran.

Am pornit să cobor şi, pe măsură ce mă apropiam de suprafaţa de şofran a planetei, am realizat, aşa cum mă aşteptasem, că acele ciupituri ca de vărsat de pe faţa ei, în nici un caz nu puteau fi cratere – în primul rînd pentru că atmosfera era mult prea densă pentru a permite atîtea repetate impacturi meteoritice şi, mai ales, pentru că păstrau o geometrie constant poligonală, fără ca să difere prea mult ca dimensiuni între ele. Şi, la mică distanţă de nivelul solului, am zărit cum, în fiecare dintre ele, fierbea un gelatinos fluid de culoarea grîului copt.

Cred că am fost scuturat ca de-un frison în momentul cînd, oprind la mică altitudine asolarizoarele, capsula s-a prăbuşit cu un neauzit plescăit în ochiul acela de mlaştină galbenă. În lumina reflectoarelor ce nu reuşeau să evidenţieze decît pe parcursul cîtorva zeci de metri contururile estompate şi deformate de mediul fluid în care pluteam, au apărut şi primii soli ai Greonei: alcătuiri palid sîngerii, vălurindu-şi membranele subţiri şi elastice

în apropierea hubloului. Un timp le-am lăsat să alunece în jurul capsulei, s-o pipăie în felul lor, cu toate că emoţia făcea ca inima să-mi bată aproape nebuneşte. Mult mai tîrziu am aflat că erau cei dintîi paznici ai lumii din adîncuri şi că, prin semnale încă necunoscute, puteau să cheme cohorte de alţi indivizi pregătiţi pentru o luptă chimică pe viaţă şi pe moarte. Cîteva clipe mai tîrziu am ambalat la maximum turaţia motoarelor, să scap din respingătoarea lor îmbrăţişare. Şi-un timp am gonit aşa, crispat de comenzi, atent la bruştele schimbări de direcţie impuse de sinuozităţile pereţilor între care pluteam. De cîteva ori fasciculele reflectoarelor au măturat suprafaţa lor translucidă: din încîlceala de fibre fuziforme, ce păreau că reprezintă o primitivă structură de rezistenţă, dincolo de voalul ce le învelea în întregime, alcătuiri palpitînd de viaţă păreau că mă privesc impasibile cu ceea ce, turtit, poros şi pămîntiu, părea a fi unicul lor ochi.

Abia cînd mi-am adaptat din nou viteza la gradientul presional, după indicaţiile Maiei, am putut zări mai în amănunt lumea în care mă scufundasem: lungi fîşii de materie zdrenţuită alunecînd în jurul meu inert, precum un cîmp de alge smuls de o furtună, mari ciuperci de culoarea portocalei vălurindu-şi cele trei tentacule astenice, peşti străvezii înzestraţi cu un prelung şi unic flagel, apoi stelatele, aproape albe, ce păreau că dorm, în colonii, între uşoarele neregularităţi ale pereţilor, pentru a se trezi pe neaşteptate la un neştiut semnal şi a porni, în lungi cete, spre o misterioasă ţintă. De-a lungul pereţilor, în ochiurile plasei fibroase, dincolo de opalescentele membrane, ochii aceia palid pămîntii. Din cînd în cînd, cîte unul dintre paznici trecea lent prin apropierea capsulei şi-o clipă îngheţam din nou, fără să ştiu că-n sferele divers colorate ce păreau că umplu spaţiul de dincolo de elastica lor membrană, enorme cantităţi de substanţe corozive aşteptau să digere orice structură străină.

Apoi am început să percep semnalele Bazei şi-am conectat pilotul automat. Într-o indescriptibilă încîlceală de fibre albăstrui, întretăind un conglomerat de diverse structuri în care puteam desluşi deopotrivă fragmente membranate ale paznicilor, flagelaţi sfîrtecaţi şi, peste tot, colonii de stelate strîns împletite sau cimentate parcă într-o materie gelatinoasă, am zărit breşa creată de Maia.

În curînd am zărit şi reflectoarele Bazei. Lansînd semnalele de cod ştiute, trapa de acces mi se deschise încet înainte şi motoarele îşi încetară torsul ca de pisică. Cînd pompele eliberară capsula din mediul fluid, la semnalul presurizării complete, m-am dezbrăcat de incomodul costum şi am ieşit. Pe podeaua ecluzei mai rămăseseră mari bule de spumă chihlim-

barie şi informe fragmente gelatinoase, palid şi divers colorate.

Maia m-a întîmpinat mut, cu acelaşi zîmbet încărcat de-o inexplicabilă tristeţe.

Pe cînd sfîrşisem de mîncat şi savuram în tihnă cîte un pahar înalt cu eufil (din propria-mi rezervă), m-a întrebat ce mai e nou pe la Centru, ce mai face Dereea – şi i-am spus întreg adevărul, că totul s-a sfîrşit din momentul cînd am înţeles că dorea ca, aparţinîndu-i întru totul, ea să-mi subjuge cele mai mărunte dorinţi, aspiraţii, să dispună continuu de timpul meu... Maia m-a întrebat dacă îmi mai aduc aminte de vremurile de la Algol şi cred că am zîmbit, la rîndul meu, la fel de trist. Am rugat-o să-mi explice ce se întîmplase cu Krimm. Mi-a povestit cum s-a produs accidentul – cu toate că insistase ca el să amîne totul pînă cînd aveau să pună la punct o peliculă protectoare, se încăpăţînase şi ieşise într-un sector profund unde, după toate probabilităţile, întreaga faună ce populează adîncurile fluide ale Greonei, pare că ascunde şi păzeşte un element de importanţă vitală, alcătuind, prin structurile lor şi deopotrivă printr-o impresionantă armată de paznici, o redutabilă barieră.

— Krimm n-a mai avut răbdare, mi-a spus ea, voia neapărat să vadă ce-i dincolo... L-am urmărit prin camerele capsulei, l-am văzut înaintînd printr-unul din canalele de flux, apoi... ore întregi de aşteptare, nici cel mai mic cuvînt... Mult mai tîrziu am reuşit să localizez casca, bocancii şi circuitul lui de identificare... Cum s-a întîmplat, **de ce s-a întîmplat,** deşi am început să bănui, nu pot şti încă, Hockh...

Pentru că apoi s-a pus pe plîns, am rugat o să-mi spună la ce rezultate ajunseseră pînă atunci.

A amînat discuţia pentru zilele ce vor urma. Timp în care a fost mai mult plecată din Bază, hoinărind prin cine ştie ce cotloane afunde ale fluidei lumi de şofran în care eram scufundaţi, şi acordîndu-mi cîteva zeci de minute în fiecare seară. Prea multe n-am putut pricepe (de ce să nu recunosc) din jargonul ei de specialitate, în orice caz, ceea ce mie mi se păruse de la început o lume însufleţită, dar rudimentară, ceva în genul oceanului primordial în care ştiu că se presupune că s-au dezvoltat primele forme vii pe Pămînt, pentru ea era „un complex trofic echilibrat nu numai la scară supraindividuală” sau „un conglomerat de specii care, deşi evident poartă un fond genetic comun, sînt supuse implacabil şi inexplicabil unui proces de diferenţiere – unde, cînd şi de ce, nu ştiu încă”, mi-a spus, „cert e că totul pare un proces nu numai legic ci şi integrat, un gen de integrare ce nu pare să aibă nimic comun cu exemplele ce le cunoaştem deja – şi-mi

amintesc perfect cum, spunîndu-mi asta, în faţa unui mare acvariu în care flagelaţi în diferite stadii de dezvoltare îşi purtau alene prin lichidul chihlimbariu fiinţele străvezii, Maia m-a privit drept în ochi – dacă nu cumva, Hockh, am accepta ideea unui statut social mult mai evoluat decît ne am permite să ne închipuim, noi, deocamdată...”

— Vrei să spui că gîndesc?

— Nu pot să spun asta, din moment ce n-au încercat să stabilească nici un fel de contact cu noi, dar dacă ceea ce ne-a fost pînă acum accesibil nu reprezintă decît periferia, unde nu acţionează decît formele extrem de specializate, cu sarcini precise în contextul ecobiologic? E foarte posibil să mă înşel, Hockh, să mă las antrenată de valul supoziţiilor entuziaste, dar cred, **simt** că aici există **ceva** care, chiar dacă nu gîndeşte (în felul convenţional în care înţelegem noi asta), cel puţin integrează, controlează totul.

— Nu ştiu de ce, dar cînd îmi spui toate astea, Maia, pari şi mai deprimată.

— Pentru că n-ai înţeles... de fapt n-ai de unde să ştii, soluţia problemei a devenit o chestie de timp. Nu ştiu cît timp mai am la dispoziţie.

— Ce vrei să spui?

— De cînd ne-am instalat aici şi... mult mai evident după moartea lui Krimm, ceva a început să se întîmple în lumea asta. Mulţi dintre parametrii inflexibil ai fluidului trofic au pornit să se schimbe, stelatele par să fi adoptat alt fenotip şi echilibrul dintre diversele forme s-a aplecat în favoarea elementelor potenţial agresive – vorbesc de „paznici” – nu ştiu dacă pricepi, Hockh, lumea asta a început să se apere...

3.

Mari colonii de stelate se rotesc un timp în jurul capsulei, pentru a se împrăştia apoi printre structurile fibrilare ce susţin pereţii. Motoarele continuă să toarcă aproape neauzit, împotrivindu-se fluxului ce nemijlocit ne-ar antrena înainte. Iar prin canalul prin care Maia a pornit să exploreze bariera se scurg, în mute cohorte, meduzele portocalii, triflagelate. Doar la limita rezoluţiei pe care mi-o permite mediul fluid, de şofran, stau paznicii, vălurindu-şi sîngeriile membrane.

— Hockh, aud gîtuit glasul ei, vino repede, Hockh!

— Ce se întîmplă, Maia?

Nu mai aud decît, slab şi interferat, un fel de strigăt. De-aceea nici nu ştiu cînd îmi îmbrac scafandrul, năpustindu-mă pur şi simplu spre ecluză.

Afară beneficiez un timp de reflectoarele capsulei, abia apoi aprind lanterna individuală. Canalul de flux prin care înaintez e tapetat de aceleaşi membrane opalescente, dincolo de care stau aceiaşi ochi de un palid pământiu. Mă prind în „plasa” unei meduze şi înaintez fără efort, cu sistemul de propulsie solicitat la minimum.

Iată şi bariera: o ţesătură neînchipuit de densă de fibre albăstrii în preajma căreia flagelaţi, stelate şi paznici stau parcă în expectativă. Există însă şi breşe care o străbat, prin ea se strecoară, agitîndu-şi fără tihnă astenicele filamente, însăşi creatura asta semănînd destul de bine cu pământeştile celenterate... Şi o urmez docil, cum paznicii îşi văluresc membranele elastice, sîngerii, mult prea aproape de mine...

Ajuns acum dincolo, mă eliberez din „plasa” meduzei şi, încercînd s-o localizez pe Maia, descopăr o altă fantastică lume...

4.

În palida lumină de şofran, structuri arborescente intersectîndu-se în arabescuri de un intens violet, moi arcuiri ramificîndu-se spre a se întîlni pe sine sau pentru a străbate, în toate cele trei dimensiuni, bariera, întregul cîmp vizual mi-e cotropit de asincronele pulsaţii ce le străbat, în lumini de rubin, cu o fantastică iuţeală, de la un capăt la altul...

Simt unul dintre paznici vălurindu-şi membrana undeva în dreapta mea, instinctiv comut sistemul propulsor la regimul imediat superior şi-un timp gonesc aşa, lovindu-mă de aceste ubicui structuri fibrilare, incapabil să-mi mai stăpînesc nervii biciuiţi deopotrivă de spaime, dar şi de-această imposibilă, utopică, arhitectură de fibre vineţii ce par sfîşiate, într-o demenţială cadenţă, de pulsul sîngeriilor lumini. Doar la un moment dat, un fel de scîncet – al Maiei? – în căşti... cert e că undeva, în întretăierea de fantastice arabescuri, zăresc, în slaba lumină a lanternei, sclipirea costumului ei...

Un strigăt ce se naşte prin mine. Contracţia muşchilor supuşi unor impulsuri conduse de nervi pe care ştiu, încă mai ştiu că nu mai sînt stăpîn. Şi sfîşierea aceea grozavă, pornind de undeva prin mine, strigînd din nou, plîngînd.... Un spaţiu gol în care, narcotizat, chircit în mine ca un condamnat pe veci la recluziune, nu îmi pot asculta decît răsufletul meu sterp şi anarhicele bătăi ale inimii... tot eu, strigîndu-i deznădejdea în siderala noapte, acuta nevoie de o fiinţă egală, prietenă. Necesitatea intrinsecă şi deopotrivă disecanta durere a dragostei... şi plînge, şi vorbeşte cineva în mine, şi strigă... pierdută în necuprinsul adînc al existenţei, o lume pornind

să vorbească... dar iată că vorbeşte prin mine şi asta nu poate însemna decît o nouă, paralizantă durere...

O lume înflorind prin noi – fiindcă mai există o clipă cînd am certitudinea de nezdruncinat a prezenţei Maiei undeva prin apropiere, poate în braţele mele – şi iarăşi strigătul sfîşietor al singurătăţii unei lumi închisă în sine, ajunsă în sine, de mii de ani sorbindu-şi propriile ecouri, o lume explodînd de identitate şi iarăşi, Greona, strigînd...

5.

Jur-împrejurul nostru, paznicii mureau. Membranele lor, sfîşiindu-se mut, slobozesc fără încetare lungi dantele de ceaţă ce vin să ne împresoare. Ce caut eu între coloanele vineţii, arborescent împletite, în care pulsează asincron, sîngeriu, aceste ireale lumini?

Dincolo de vizorul transparent al căştii, pleoapele Maiei stau încă plecate; doar din cînd în cînd, involuntare contracţii îi traversează întregul trup, aproape convulsiv, cum stăm înlănţuiţi în ţesătura asta tot mai densă de şerpi opalescenţi pe care paznicii, murind, îi tot aruncă spre noi...

Într-un tîrziu reuşesc să scot cuţitul Maiei şi, pe jumătate încă prizonier în chinga panglicilor de ceaţă, pornesc să le sfîşii. Dar iată că alţi paznici vin, încărcaţi cu multicolorele lor sfere, să le descarce arsenalul chimic coroziv asupra noastră. Am reuşit însă să declanşez propulsia mea; acum, pe a Maiei. Şi iarăşi, goana oarbă printre arabescurile violet şi, înainte de a găsi breşa capabilă să ne scoată dincolo de bariera albăstrie, fibroasă, văd cum, în urma noastră, tot mai multe dantele opalescente pornesc să se înfăşoare, să se înteţească printre structurile vineţii, aud un geamăt în căşti, nu e al Maiei, parcă, poarta spre lumea de-afară întîrzie să apară, lungi fîşii slobozite din trupul murind al paznicilor se împletesc accelerat între structurile complicat arcuite şi iată, doamne, alţi paznici murind, nenumărate mingi colorate ieşind din trupul lor, iată-le crăpînd, o vibraţie surdă cutremură universul ăsta fantastic, arborescente ramuri vineţii sfîşiindu-se, dizolvîndu-se, prăbuşindu-se în ucigătorul lor lichid... Şi sute, mii de lumini rubinii pulsînd între panglici de ceaţă înlănţuindu-le, între sfere colorate divers explodînd, sfîşiindu-le...

Ajuns pe neaşteptate în faţa breşei deschise în zidul fibros, albăstrui, al barierei, un strigăt cumplit se naşte deodată prin mine, o simt pe Maia încleştîndu-se spasmodic de mine, cum însuşi trupul meu continuă să fie scuturat de un incontrolabil frison pe care strigătul acesta grozav, sălbatic,

neomenesc, sfîşietor, pare că-l toarnă în mine...

6.

Am trăit cu senzaţia că tot ce a urmat a fost doar un coşmar; goana nestrunită a capsulei către Bază, printre trupurile palid sîngerii ale paznicilor şi a nenumăratelor colonii de stelate scurgîndu-se într-un indescriptibil amalgam către barieră, apoi, ajunşi în bază, alarma urlînd necontenit, indicatoarele urcînd vertiginos spre zonele critice de aciditate şi presiune externă, precipitata noastră goană de a salva blocurile de memorie, spaima de-a sfîrşi ca nişte şobolani pe o corabie cuprinsă în furtună, cursa contra cronometru a capsulei către lumină, prin universul de şofran, din ce în ce mai opalescent, cutremurîndu-se de undeva din adînc...

Dar iată că acum, în cabina de comandă a navei-mamă, domneşte o nesperată linişte. După un somn neodihnitor de cîteva ore în care ne-am prăbuşit amîndoi după înscrierea pe orbită, Maia a început să-şi scrie ultimul raport. Aşezat într-unul din fotoliile din faţa marelui hublou, continui să aştept decizia Centrului. Îmi aprind o ţigară şi, rotindu-mi fotoliul, încerc să desluşesc ceva din textul de pe display: „... deşi numai o reevaluare globală a întregului stoc de informaţii ar putea valida una dintre cele două ipoteze, rămîne greu de crezut că o civilizaţie, chiar ajunsă la nivelul de a putea modela fenotipul individului după prezumtivul său statut social, nu ar mai crea nici un fel de valori materiale sau spirituale menite să înfrunte perisabilitatea structurilor biologice, sau nu ar sesiza posibilitatea unui contact cu o altă civilizaţie, limitîndu-se la controlul şi la sumaţia unor relaţii de simbioză perfectă. Existenţa unui imens şi unic organism planetar ar pune în discuţie irezolvabila (deocamdată) problemă a unui proces evolutiv preexistent. Iar combinarea celor două ipoteze nu poate fi abordată decît presupunînd o revoluţie în modul nostru de a gîndi, atît modelele de biointegrare, cît şi semnificaţia, în context, a structurilor sociale.”

Trecînd pe partea însorită a Greonei, Capella îşi revarsă în cabină lumina sa de un galben curat, ca a Soarelui de acasă. Numai că planeta în jurul căreia continuăm să plutim, devine, sub ochii mei, de la nuanţa de şofran, din ce în ce mai pămîntie. Şi deşi ne aflăm la o considerabilă distanţă de suprafaţa ei, pot desluşi cum prin toţi minusculii pori sub care se deschide labirinticul ei adînc chihlimbariu, un lichid acum gelatinos, opalescent, a pornit să erupă... Pentru o clipă aud, în liniştea cabinei strigătul deznădăjduit al Greonei, neomenescul strigăt al unei lumi închise în sine... E oare

numai un ecou?

„...cert e că întreg acest ansamblu, deşi pregătit genetic pentru asta, n-a cunoscut, pînă la venirea noastră, nici un fel de structură străină, şi mai ales, nici un fel de agresiune. Este extrem de probabil ca una dintre structurile moleculare aduse de noi, poate chiar structura scafandrilor noştri, să fie întîmplător identică cu ceea ce posedă una dintre propriile sale structuri. Astfel că, odată declanşată agresiunea împotriva noastră, inerent şi ireversibil, a început şi un proces accelerat de autoagresiune..."

Ridicîndu-mă din fotoliu, mă apropii de terminal. Maia ridică privirile spre mine şi zîmbeşte trist, învăluită în acelaşi aer de nesiguranţă şi mister ce m-a atras cîndva, pe Algol...

7.

„DIRECŢIA GENERALĂ DE OPERAŢIUNI SPAŢIALE
CENTRUL DE CERCETĂRI SPAŢIALE CAPELLA

COMUNICAT

Începînd cu data primirii prezentului COMUNICAT, se interzice cu desăvîrşire orice activitate de cercetare, urmărire sau intervenţie în zona planetei CAPELLA 4/D/GREONA şi în spaţiul imediat adiacent, pînă la noi dispoziţii.

DIRECTOR GENERAL, ŞEF COMPARTIMENT,

col. LAURA KRESS dr. BERT PATYAS

Nr. 16 din 2...